

Petersen (Røj): Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen talte for et Øjeblik siden om sønderjyske Forhold. Jeg giver det ærede Medlem Ret i, at den Agitation, der er ført fra tysk Side, i mange Tilfælde har været meget uheldig og skadelig. Hvad Landbrugets Forhold angaar, var det mest Forholdene paa Østkysten, det ærede Medlem beskæftigede sig med; jeg giver ham nu ikke fuldkommen Ret. Jeg skal her forsøge at klargøre, hvorledes Forholdene er paa Vestkysten, særlig nu for Tiden; dem mener jeg at kende bedst.

Adskillige af Tingets Medlemmer har i den senere Tid henledt Opmærksomheden paa de Vanskeligheder for Landbruget, som er en Følge af Mund- og Klovesygen, men det maa maaske være mig tilladt at gaa lidt nærmere ind paa Forløbet af disse Vanskeligheder i Sønderjylland, navnlig den sydvestlige Del, fordi Mund- og Klovesygens Følger dér har ramt Befolkningen forholdsvis haardere end i nogen anden Del af Landet, og de økonomiske Vanskeligheder er ogsaa i adskillige Henseender større dér end i det øvrige Land.

Sygdommen kom sydfra og var fra første Færd særdeles ondartet. Dødeligheden var stor; enkelte mistede næsten hele Kobesætningen, andre indtil Halvdelen, og i langt de fleste Tilfælde mistede man et eller flere Dyr. Mælkeproduktionen er gaaet stærkt ned under Sygdommen, og Besætningerne kommer i de fleste Tilfælde ikke paa fuld Ydelse det første Aar. Mange Dyr er ødelagt i Yver og Klove, og mange har faaet Hjertelammelse. Tabene lader sig vanskeligt opgøre blot nogenlunde nøjagtigt, men det drejer sig om mange Milioner Kroner. De Kreaturer, som er døde, har Mejerierne ladet taksere i Haab om at faa dem erstattet. Da Sygdommen kom til Egnen, slog man de første Besætninger ned, og disse Besætningers Ejere har vel ikke lidt andet Tab end Driftstab, indtil de fik nye Besætninger. Det forekommer mig derfor at være rimeligt, at de, som ikke fik slaaet Dyrene ned, men har haft Dødelighed og Sygdom i større eller mindre Grad i Besætningerne, faar Erstatning, i hvert Fald for de Kreaturer, som er døde af Sygdommen.

Tabene i Sønderjylland er navnlig i den sydvestlige Del større end andre Steder i Landet, fordi Landbruget i Marsken og de øvrige Græsegne i Landsdelens Vestkyst hovedsagelig er baseret paa stort Kvæghold, og for mange Landbrugeres Vedkommende er dette deres eneste Indtægtskilde. Saa godt som alle Kreaturerne

har været angrebet af Sygdommen, og det er gaaet meget stærkt ud over Trivselen; der har været en meget ringe Tilvækst Sommeren igennem. De fleste af de Menesker, som græsser Kreaturer, maa laane Bankpenge til forholdsvis høj Rente, og Afgifterne paa Græsarealerne er efterhaanden ogsaa blevet høje i de senere Aar, eftersom Gælden paa Jorden gennemgaaende er stor; ogsaa Afvandingsafgifter og Skatter er steget stærkt de senere Aar, saa hvis ikke Staten træder hjælpende til, bliver det svært for mange at klare Vanskelighederne.

Var det ikke muligt at fremskaffe mere Serum, spørger jeg den højtærede Landbrugsminister. De Forsøg, der er gjort i Tyskland, synes at give gode Resultater.

Det er kedeligt, at Landbruget — og i Særdeleshed i Sønderjylland — stadig er henvist til at søge Hjælp. Det skyldes ogsaa i nogen Grad den stærke Nedsækning af Svinekort for større og mellemstore Landbrug. I Sønderjylland er der forholdsvis mindre Kohold end i det øvrige Land, og naar man ser paa dette Forhold, vil man forstaa, at der maa skæres ned paa Udgifterne, naar Indtægterne saaledes svigter. Kornordningen er blevet en Skuffelse for det mellemstore og større Landbrug. Der bliver i disse Dage solgt fuldvægtig Havre til 9 à 10 Kr. pr. Td. Det er snart ved den Tid, da Høstpantebrevene skal indløses, og mange har forfaldne Renter og Skatter, som nødvendigvis skal betales. Jeg henstiller til den høje Regering, at der bliver givet Henstand med Høstpantebrevene i mindst 2 Maaneder.

I de Egne, jeg her har omtalt, ligger store Arbejdsmuligheder. Der ligger flere Hundrede Kilometer Grøfter, der efterhaanden er groet sammen, og som trænger til Oprensning. Og hvorledes ser Vejene ud derude? De er til Tider næsten ikke til at færdes paa, men under de nuværende Forhold er der ikke Raad til at holde dem i Stand. Under disse Omstændigheder vil enhver forstaa, at Arbejdsløsheden bliver større, da dette er Arbejder, der normalt bør gøres. Man kan ogsaa se, hvorledes det vil gaa i det kommende Aar. Skatteprocenten vil uvægerlig stige, men de faste Ejendomsskatter virker jo dobbelt tyngende under saadanne Forhold.

Med Hensyn til Forholdet mellem Tysk og Dansk maa man, efter Udtalelserne forleden i Flensborg om det danske Mindretal i Sydslesvig, haabe, at dette Spørgsmaal løses, og naar den tyske Fører har udtalt, at han ikke har flere territoriale Krav i